ΈΤΟΣ Α'. ΑΘΗΝΑΙ 1 ΙΟΥΝΙΟΥ 1912 ΑΡΙΘΜΟΣ 17

ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΑΣΤΗΡ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΞΩΤΕΡ.
ΕΤΗΣΙΑ ΔΡ. 4.00 ΔΡ. 5.50
ΕΞΑΜΗΝΟΣ » 2.50 » 3.00
ΤΡΙΜΗΝΟΣ » 1.50 » 2.00

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΑΙΔΙΚΟΝ & ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΚΟΙΔΟΜΕΝΟΝ ΥΠΟ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΥ ΔΗΜ. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΥ ΣΤΑΔΙΟΥ 56

ΟΙ ΚΑΛΛΙΚΑΝΤΖΑΡΟΙ

Ἦτο μία φορὰ ἕνας χῆρος καὶ μία χήρα, οἱ ὁποῖοι ἐπαντρεύτηκαν.

Ὁ χῆρος εἶχε ἀπὸ τὴν πρώτην του γυναῖκα ἕνα κορίτσι καὶ ἡ χήρα εἶχεν ἐπίσης ἀπὸ τὸν πρῶτόν της ἄνδρα ἄλλο ἕνα κορίτσι.

Τὸ κορίτσι τοῦ χήρου ὠνομάζετο Ἑλενίτσα καὶ τὸ κορίτσι τῆς χήρας Μαρούσω.

Ἡ μητρυιὰ ἐμίσει τὴν Ἑλενίτσα, ἡ ὁποία ἦτο ὡραία καὶ γνωστική καὶ ἔδειδε κάθε πρᾶγμα εἰς τὴν Μαρούσω ἡ ὁποία ἦτο ἄσχημη καὶ ἀνόητη.

Ἡ οἰκογένεια κατῴκει εἰς ἕνα ἀρχοντικὸ σπίτι μίαν ὥραν μακρὰν ἀπὸ τὸ χωρίον καὶ ὁ δρόμος ἐπερνοῦσε ἀπὸ ἕνα σταυροδρόμι ὅπου ἦτο μέσα εἰς τὸ δάσος.

Εἰς τὸ σταυροδρόμι αὐτὸ ἐσύχναζαν οἱ καλλικάντζαροι καὶ κανεὶς δὲν ἐτολμοῦσε νὰ περάσῃ ἀπὸ ἐκεῖ τὴν νύκτα.

Ἡ μητρυιὰ ἡ ὁποία τὸ ἤξευρεν αὐτό, λέγει ἕνα Κυριακόβραδο μετὰ τὸ δεῖπνον εἰς τὴν Ἑλενίτσα:

— Ἑλενίτσα, εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἔχομεν ἀφήσει ἕνα εἰκόνισμα, σήμερα τελειώνουν σαράντα ἡμέραι καὶ δὲν κάμνει νὰ μείνῃ περισσότερον, πήγαινε νὰ τὸ φέρῃς!

— Μητέρα, συγγνώμην.... εἶναι νύκτα.

— Δὲν πειράζει! τὸ φεγγάρι φέγγει καλύτερα ἀπὸ μέρα.

— Μαμμά, φοβοῦμαι. Θὰ πάω αὔριον πολλὰ πρωΐ.

— Σοῦ ἐπαναλαμβάνω νὰ ὑπάγῃς, ἐπανέλαβεν ἡ μητρυιά.

— Μαμμά, ἄφες νὰ ἔλθῃ μαζί μου καὶ ἡ Μαρούσω.

— Ἡ Μαρούσω δὲν μπορεῖ νὰ ἔλθῃ, θὰ μείνῃ μαζί μου νὰ μοῦ κάνῃ συντροφιά. Νὰ πᾷς μόνη σου!

Ἡ Ἑλενίτσα δὲν εἶπε πλέον τίποτε, ἀλλὰ ἐπῆρε τὸ δρόμο.

Ὅταν ἔφθασεν εἰς τὸ δάσος ἄρχισε νὰ βαδίζῃ ἐλαφρὰ-ἐλαφρὰ ἀπὸ τὸν φόβον της. Ἐξαφνα ἔφθασε στὸ σταυροδρόμι, τὸ ὁποῖον ἐφώτιζε τὸ φεγγάρι σὰν ἡμέρα καὶ βλέπει τοὺς καλλικαντζάρους νὰ χορεύουν.

Ἡ Ἑλενίτσα τάχασε ἀπὸ τὸν φόβον της.

Ἦσαν καμπούριδες καὶ σουφρωμένοι σὰν γέροντες, μικροὶ σὰν παιδάκια. Εἶχον γένεια μακρὰ καὶ ξανθά. Μπούφοι κόκκινοι καὶ πράσινοι μὲ κεφάλια φανταστικά. Ἐχόρευον συρτὸν μὲ τραγοῦδι γοργόν, συνοδευόμενον μὲ τὰς φωνὰς τῶν νυκτερινῶν πτηνῶν.

Ἡ Ἑλενίτσα ἔτρεμε, διότι ἐσκέφθη ὅτι θὰ περάσῃ μεταξὺ αὐτῶν. Δρόμος ἄλλος δὲν ὑπῆρχε. Νὰ γυρίσῃ πίσω χωρὶς τὸ εἰκόνισμα, ἐφοβεῖτο τὴν μητρυιά της.

Ἐβίασε τὸν ἑαυτόν της μ' ὅλον τὸν τρόμον ὅπου τῆς ἐτάρασσεν ὅλον της τὸ σῶμα, ἐπροχώρησε μὲ δισταγμὸν ὀλίγα βήματα.

Ἐν τῷ μεταξὺ τὴν εἶδαν οἱ πράσινοι καλλικάντζαροι, ἐχωρίσθησαν ἀπὸ τοὺς ξανθοὺς καὶ ἀφήκανε τὸν δρόμον ἐλεύθερον. Καὶ ὅταν ἡ μικρὰ εὑρίσκετο μεταξὺ των τὴν ἔκλεισαν ἐντὸς κύκλου καὶ ἄρχισαν πάλιν νὰ χορεύουν. Ἕνας καλλικάντζαρος τῆς προτείνει τὸ μαντῆλι καὶ τῆς λέγει:

— Καλὸ κορίτσι, χόρεψε μαζί μας!

— Εὐχαρίστως, ἂν αὐτὸ σᾶς προξενεῖ εὐχαρίστησιν!

Καὶ ἡ Ἑλενίτσα ἐχόρεψεν ὑπὸ τὸ φέγγος τῆς Σελήνης μὲ τόσην χάριν ὅπου οἱ καλλικάντζαροι ἔμειναν ἐκστατικοί.

— Ὤ, ἡ χαριτωμένη καὶ ὡραία μικρούλα! λέγει ἕνας καλλικάντζαρος.

Ἕνας ἄλλος λέγει:

— Μακάρι νὰ γίνῃ πιὸ χαριτωμένη καὶ πιὸ ὡραία!

Εἷς τρίτος λέγει:

— Ὤ, μικρούλα, γλυκειὰ καὶ ὡραία!

Τέταρτος λέγει:

— Εἴθε νὰ γίνῃ πιὸ γλυκειὰ καὶ πιὸ ὡραία!

Πέμπτος τῆς λέγει:

— Σὰν αὐτὸ τὸ διαμάντι ὅπου τῆς κρεμᾶ στὸ ἀριστερὸ αὐτί, νὰ βγαίνουν διαμάντια ἀπὸ τὸ ἴδιο αὐτί της σὲ κάθε λέξι ὅπου θὰ λέγῃ!

Ὁ ἕκτος λέγει:

— Καὶ νὰ μεταβάλλεται σὲ χρυσάφι ὅ,τι πρᾶγμα θελήσῃ!

— Γένοιτο! γένοιτο! γένοιτο!... ἐφώναξαν ὅλοι.

Ἐπανέλαβαν τὸν χορὸν κρατούμενοι ἀπὸ τὰ χέρια, ἔπειτα ἐχάλασαν τὸν κύκλον καὶ ἔγειναν ἄφαντοι. Ἡ Ἑλενίτσα ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον της μέχρι τοῦ χωρίου. Ὅταν ἔφθασεν εἰς τὸ χωρίον ἐξύπνησε τὸν ἐκκλησάρη, διότι ἡ ἐκκλησία ἦτο κλειστή. Καὶ ἰδού, εἰς κάθε λέξιν ὅπου ἔλεγεν, ἕνα διαμάντι ἐξήρχετο ἀπὸ τὸ ἀριστερό της αὐτί, ἐλαχτοῦσε στὸν ὦμόν της καὶ ἀπὸ ἐκεῖ ἐκυλοῦσε κατὰ γῆς. Ὁ ἐκκλησιάρης ἄρχισε νὰ τὰ μαζεύῃ μὲ τὰ χέρια. Ἡ Ἑλενίτσα ἐπῆρε τὴν εἰκόνα καὶ ἐπέστρεψε εἰς τὸ σπίτι της.

Ἡ μητρυιά, ὅταν τὴν εἶδε, ἔμεινε ἔκπληκτος. Ἡ Ἑλενίτσα ἔλαμπεν ἀπὸ πρωτοφανῆ ὡραιότητα.

— Δὲν σοῦ συνέβη τίποτε στὸ δρόμο; τῆς λέγει.

— Τίποτε, μαμμά. Μόνον τοὺς καλλικαντζάρους εἶδα. Καὶ διηγήθη ἀκριβῶς κάθε πρᾶγμα. Καὶ εἰς κάθε λέξιν της ἕνα διαμάντι ἐξήρχετο ἀπὸ τὸ ἀριστερὸ αὐτί της.

Ἡ μητρυιὰ ἐπῆγε νὰ σκάσῃ ἀπὸ τὸ κακό της.

— Καὶ ἡ εἰκόνα;

— Ἰδού την μαμμά.

Ἡ εἰκόνα εἶχε γίνῃ ὀλόχρυση καὶ ἦτο γεμάτη ἀπὸ διαμάντια.

Ἡ μητρυιὰ ἐξεπλάγη. Ἔπειτα ἐπεθύμησε νὰ δοκιμάσῃ τὸ ἴδιον πρᾶγμα καὶ διὰ τὴν κόρην της τὴν Μαρούσω. Τὴν ἑπομένην Κυριακὴν τὴν ἴδιαν ὥραν λέγει εἰς τὴν Μαρούσω νὰ πάῃ νὰ τῆς φέρῃ μίαν ἄλλην εἰκόνα, τὴν ὁποίαν εἶχεν ἀφήσει εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ χωρίου.

— Τέτοια ὥρα μόνη, μαμμά, εἶσαι τρελλή;

— Πρέπει νὰ ὑπακούσῃς, ἀκριβή μου, πρόκειται νὰ σοῦ γίνῃ μέγα καλόν, σοῦ τὸ ὑπόσχομαι. Πήγαινε!

Ἡ Μαρούσω δὲν ἦτο συνειθισμένη νὰ ὑπακούῃ καὶ ἐθύμωσε ὑπερβολικά. Ἡ μήτηρ τότε εὑρέθη εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ τὴν κυνηγήσῃ μὲ τὶς κλωτσιὲς διὰ νὰ συγκατατεθῇ νὰ ἀναχωρήσῃ.

Ὅταν ἔφθασεν εἰς τὸ ἴδιον σταυροδρόμι, τὸ ὁποῖον καὶ τόρα ἐφώτιζεν ἡ Σελήνη, οἱ μικροὶ καλλικάντζαροι, οἱ ὁποῖοι ἐχόρευον συρτόν, ἐχωρίσθησαν εἰς δύο ὁμάδας πρὸς τὰ πλάγια τοῦ δρόμου. Ἔπειτα τὴν ἔκλεισαν εἰς κύκλον. Ἐπροχώρησε πάλιν ἕνας, τῆς ἔδωκε τὸ μαντῆλι καὶ τὴν παρεκάλεσε μὲ εὐγένειαν νὰ χορέψῃ μαζί τους.

— Ἐγὼ δὲν χορεύω μὲ συχνμένους σὰν κ' ἐσᾶς. Τοὺς πετᾷ τὸ μαντῆλι καὶ προσπαθεῖ νὰ ἀνοίξῃ δίοδον εἰς τὸν κύκλον τῶν μικρῶν καλλικαντζάρων μὲ γροθιὲς καὶ μὲ κλωτσιές.

(Ἕπεται τὸ τέλος)

Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΣΠΑΡΤΙΑΤΙΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Τὸ πρωὶ τῆς ἑπομένης μετὰ τοὺς ἀποχαιρετισμοὺς των πρὸς τὸν Νικήταν Βάμβαν καὶ τοὺς ἰδικούς του, ἐφόρτωσαν ἐπὶ τῶν ἵππων τοὺς 4—5 πληγωμένους των καὶ μετὰ πορείαν σύντομον τριῶν ὡρῶν ἔφθασαν εἰς τὸ χωρίον Ἅγιος Γεώργιος ὁπόθεν ἔφυγον ἐκ νέου τὴν τρωίαν.

Καθ' ὅλον τὸν δρόμον ἡ ἐπίθεσις, ἡ ἐνέδρα, ἥτις φαίνεται σχεδιασθεῖσα ἐπὶ μακρὸν καὶ ἐκτελεσθεῖσα μετὰ τέχνης μεγάλης, εἶναι τὸ θέμα τῆς ὁμιλίας των.

— Ὁ ἄνθρωπος αὐτός, ὁ λιστὴς αὐτὸς προειδοποιήθη. Ἀλλ' ἀπὸ ποῖον; ... Πῶς; Δὲν δύναμαι νὰ εὕρω ἀπάντησιν εἰς τὰς ἐρωτήσεις αὐτάς, ἐπαναλαμβάνει ὁ Μάρκος.

Ἡ ἔκπληξις τοῦ δ' Ἀλτερὸς δὲν εἶναι μικροτέρα.

— Διὰ νὰ εἰδοποιηθῇ ὁ Γιουσοὺφ σημαίνει ὅτι ὑπάρχει εἰς προδότης μεταξύ μας, ἀναφωνεῖ ὁ Μάρκος, μὲ φωνήν, τὴν ὁποίαν δονεῖ θυμὸς ἅγιος... Ἀλλὰ τοὺς συντρόφους μου τοὺς γνωρίζω ὅλους! Ὅλοι μᾶς ἔδωκαν χιλίας ἀποδείξεις ἀφοσιώσεως! Εἶναι ἀδύνατον!...

— Ὑπάρχει ἐν τούτοις, ὑπολαμβάνει ὁ Ἰωάννης καὶ μία περίεργος σύμπτωσις εἰς ὅλα αὐτά, ἡ ὁποία σύμπτωσις δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εἶναι τυχαία: Ὑπάρχει προδοσία ἀναμφιβόλως... Ἡ συνάθροισις ἐκείνη πέριξ τοῦ Τρελλογιάννη, ἡ πτῶσις τοῦ στεγάσματος τὴν στιγμὴν ἀκριβῶς τῆς ἐπιθέσεως....

— Καὶ ἡ πτῶσις ἐκείνη τοῦ στεγάσματός μας, μοῦ φαίνεται τόσον παράδοξος, λέγει διακόπτουσα ἡ Μύρτω.

— Ἴσως καμμιὰ τουρκικὴ σφαῖρα, ἀπαντᾷ ὁ Ἰωάννης. Ἐνθυμηθῆτε ὅτι ἐπωφελούμενοι τῆς ἀμελείας μας, οἱ Τοῦρκοι εἶχον κατορθώσει ἐπιδεξίως νὰ ἐλισθήσωσι μίχρι ἀποστάσεως δέκα μέτρων ἀπὸ ἡμᾶς. Κάποιος καλὸς σκοπευτὴς θὰ ἐπυροβόλησε κατὰ ἕνὸς ἐκ τῶν ξύλων τὰ ὁποῖα ὑπεστήριζον....

— Τέλος πάντων, λέγει καταλήγων ὁ Μάρκος, ἂς χρησιμεύσῃ αὐτὸ ὡς μάθημα νὰ προσέχωμεν εἰς τοὺς λόγους καὶ τὰ κινήματα τοῦ Τρελλογιάννη ὁσονδήποτε καὶ ἂν ταῦτα φαίνωνται παράδοξα.

Ὁ δ' Ἀλτερὸς λέγει.

— Ὁ Γιάννης μοῦ φαίνεται σὰν τὴν Πυθίαν τοῦ Μαντείου τῶν Δελφῶν....

Εἶναι ἤδη μεσημβρία καὶ ὁ ἥλιος καίει φοβερά. Εἰς μικρὰν ἀπόστασιν ἐπὶ λόφου φαίνεται ἓν χωρίον. Ὁ δ' Ἀλτερός, κατόπιν βραχέως διαλόγου μετὰ τοῦ Μάρκου, φωνάζει Ἀλτ! πρὸς τοὺς ἄνδρας του καὶ καλῶν μερικοὺς ἐξ αὐτῶν λέγει.

— Θὰ μεταβῆτε σεῖς οἱ τρεῖς μαζὶ μὲ τοὺς τρεῖς αὐτοὺς Ἕλληνας νὰ καταλάβετε τὸ χωρίον αὐτό, νὰ βεβαιωθῆτε ὅτι δὲν ὑπάρχει ἐνέδρα, οὔτε κρύπται. Θὰ προσπαθήσητε νὰ εὑρητε τὸν ἀρχηγὸν τοῦ χωρίου. Ὁ Καψάλης θὰ τοῦ εἴπῃ ποῖοι εἴμεθα. Ἐὰν δὲν ἴδητε τίποτε ὕποπτον, ἀνυψώσατε εἰς τὸ ἄκρον ράβδου λευκὸν πανίον. Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει ἔλθετε ἀμέσως ὀπίσω.

Μετ' ὀλίγον μία λευκὴ σημαία σείεται ὑπὸ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς στέγης τῆς πρώτης οἰκίας τοῦ χωρίου. Ἕλληνες δὲ καὶ Γάλλοι μὲ τὰ ὅπλα ἐπ' ὤμου σπεύδουν ὅλοι πρὸς τὸ χωρίον.

Μετ' ὀλίγον ἐπιφωνήματα χαρᾶς ἀκούονται, λόγοι ὑποδοχῆς ἀπαντῶσι. Γυναῖκες, ἄνδρες, παιδιὰ προστρέχουσι πρὸς ὑποδοχὴν τῶν παλληκαριῶν. Θόρυβος εὐθυμίας πληροῖ διὰ μίαν στιγμὴν τὸ χωρίον. Αἱ χεῖρες θλίβονται ἑκατέρωθεν μὲ ἀδελφικὴν ἀγάπην, δίδονται ἀσπασμοὶ συνοδευόμενοι ἀπὸ κινήματα καὶ λόγους καὶ χειρονομίας ἐνθουσιώδεις. Οἱ Γάλλοι παρατηροῦσι μετ' εὐχαρίστου ἐκπλήξεως τὸ θέαμα. Παρὰ τὴν κρήνην τοῦ χωρίου ἀπὸ κάτω ἀπὸ πυκνόφυλλα δένδρα κάθηνται καὶ εὐλογοῦν τὸ δροσερὸ ρετσινάτο, τὸ ὁποῖον οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου τοὺς προσφέρουν μὲ τσότρες.

Οἱ τρεῖς Γάλλοι, οἵτινες ἔλαβον οἱ πρῶτοι τὴν εὐχαρίστησιν νὰ δοκιμάσωσι τὸ ρετσινάτο τοῦ χωρίου, ὑποδέχονται μὲ χιλίας ἀστειότητας τοὺς συντρόφους των.

— Ἐμεῖς ἐπροχωρήσαμε καλά, φωνάζει ὁ Ρουσέν. Ἐλᾶτε λοιπὸν πολλὴ κάρια, γιατὶ δὲν θὰ μείνῃ κρασὶ γιὰ σᾶς..... Φέρε μου τὸ ἀσκί, Ρουσέν... λέγει ὁ Ἐρλέο! Τί νὰ κάμω; Διψῶ!...

— Πρόσεξε, πτωχέ μου φίλε, ὑπολαμβάνει ὁ Ρουσέν. Εἶναι δυνατὸ αὐτὸ τὸ κρασί... Θὰ μεθύσῃς...

Ὁ Μάρκος παρατηρεῖ ὅτι ὁ Καψάλης δὲν εἶναι ἐκεῖ. Τοῦτο ἀντιλαμβάνεται καὶ ὁ Ἰωάννης καὶ ἐρωτᾷ:

— Ρουσὲν ποῦ εἶναι ὁ Καψάλης;

—Διόβολε! Δὲν ξέρω καὶ καλὰ ποῦ πῆγεν!... ἀφοῦ εἶπε κάτι τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ χωρίου, τὸ ὁποῖον ἐγὼ δὲν ἐκαταλαβα μοῦ ἔδειξε μὲ τὸ χέρι τὸ ὕψωμα ἐκεῖ ἐπάνω.....

Καὶ στρεφόμενος, διὰ νὰ ἀπέλθῃ, ὁ Ρουσέν, λέγει χαμηλοφώνως.

— Ὄρεξι εἶχα ἐγὼ νὰ κυνηγῶ τὸν Καψάλη!!! Δὲν μ' ἀρέσει καθόλου ἡ ἀφεντιά του.... Εἶναι τόσον βλάκας ἢ κάνει τὸν βλάκα εἰς τὰς στιγμὰς τοῦ κινδύνου.... Σὰν προχθὲς στὴν Συμφαλία ποὺ μᾶς ρίχτηκαν οἱ Τοῦρκοι, ὁ Καψάλης μοῦ φαίνεται πῶς εἶναι ἡ αἰτία.

Ὁ Ἰωάννης ἀκούσας ταῦτα ἁρπάζει τὸν Ρουσὲν ἀπὸ τοῦ ὤμου καὶ λέγει:

— Τί θέλεις νὰ εἴπῃς;... Γνωρίζεις τίποτε τὸ ὁποῖον ἡμεῖς ἀγνοοῦμεν; Ὡμίλησε λοιπόν, ζῶν!...

Ὁ Ρουσὲν ἀνοίγει ὑπερμέτρως τοὺς ὀφθαλμοὺς ψιθυρίζων....

—Πῶς; δὲν εἶδε τίποτε ἡ εὐγενία σας;... Ὁ ἄνθρωπος λοιπόν, ἀρχηγέ, ὁ ὁποῖος ἔρριψε τὸ στέγασμα ἐκεῖνο, κάτω ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἦτο ἡ εὐγενία σας καὶ οἱ ἄλλοι, εἶναι ὁ Καψάλης! Ἐκεῖνος εἶναι ποὺ ἐκένωσε δῆθεν κατὰ λάθος τὸ πιστόλι του καὶ ἐκτύπησε τὸν δυστυχισμένον ἐκεῖνον εἰς τὴν κοιλιά.... Ἐκείνη ἀκριβῶς τὴν στιγμὴν, εὑρέθησαν εὐκαιρία οἱ Τοῦρκοι καὶ μᾶς ρίχτηκαν στὰ γεμάτα.... Καὶ χωρὶς τὸν Τρελλογιάννη, νὰ τὰ λέμε παστρικά, τὴν εἴχαμε ἄσχημα ἀφεντικό μου.... Τόρα δὲ ποὺ τὸν βλέπω τὸν κύριο Καψάλη νὰ μοῦ κάνῃ τὸν ἔξυπνο πῶς θέλει νὰ καταστοπεύσῃ καὶ νὰ ἀναλύσῃ καὶ νὰ ἀνιχνεύσῃ μοῦ ἔρχεται νὰ τὸν στείλω στὸ διάβολο...

Ὁ Ἰωάννης ἤκουσε τὴν πολύτιμον φλυαρίαν τοῦ Ρουσὲν μὲ ἔντασιν προσοχῆς μεγάλης, ἐνῷ ὁ Μάρκος ἐπρόσεχε νὰ ἀντιληφθῇ καλύτερον, διότι ἐγνώριζεν ὀλίγον τὴν γαλλικήν.

— Αὐτὰ γνωρίζεις; ἐρωτᾷ ὁ Ἰωάννης.

— Μάλιστα, ἀρχηγέ, ἀπαντᾷ ὁ Ρουσέν.

— Καλά. Οὔτε λέξιν εἰς ἄλλον!... Πήγαινε!

Ὁ Ἰωάννης συνοψίζει εἰς τὴν Μάρκον τὰ λεχθέντα ὑπὸ τοῦ στρατιώτου. Οἱ δύο νέοι ἀνταλλάσσουσι βλέμμα μεστὸν ἐκπλήξεως, ὀμηχανίας, καὶ ὑποψιῶν.

Μετ' ὀλίγον καταφθάνει καὶ ὁ Καψάλης ἀσθμαίνων, λέγει δὲ ὅτι ἀπὸ τοῦ ὕψους ἐκείνης ἐκεῖ τῆς κορυφῆς φαίνεται ὅλη ἡ Ἑλλὰς καὶ ὅτι τόρα ὅπου θὰ διέλθουν ἐκεῖθεν πρέπει νὰ ἀναβοῦν ἕως ἐκεῖ.

Οἱ χωρικοὶ ἐπιβεβαιοῦν τὴν εἴδησιν τοῦ Καψάλη καὶ μετὰ ἓν τέταρτον τῆς ὥρας εὑρίσκονται ὅλοι εἰς τὴν κορυφὴν ἐκείνην.

Ἐξαλλοι ἀπὸ ἐνθουσιασμὸν οἱ Ἕλληνες φωνάζουν: ζήτω ἡ Ἑλλάς! Vive la Grèce! (ζήτω ἡ Ἑλλάς!) φωνάζουν καὶ οἱ Γάλλοι.

Ἐπὶ τῆς ἀπωτάτης τούτης κορυφῆς τοῦ ὄρους διακρίνονται ἐρείπια κτιρίου πολυγωνικῶς ἐκτισμένου καὶ τριῶν τετραγώνων πύργων κατὰ τὰ 2/3 κατεστραμμένων, λείψανα ἀναμφιβόλως στρατιωτικοῦ ἔργου ἀρχαιοτάτου. Ὁ Μάρκος κατέστη ὠχρὸς καὶ ἡ Μύρτω συγκινηθεῖσα καὶ μὴ δυναμένη νὰ συγκρατήσῃ τὰ δάκρυά της, προσηλώνει τοὺς ὑγροὺς ἐκτείνεται μεγαλοπρεπῶς εἰς ὅλων τὰ ὄμματα.

Αἰσθανόμενος, ὅπως πάντες οἱ ἄλλοι, συγκίνησιν βαθεῖαν νὰ καταλαμβάνῃ τὴν καρδίαν του, ὁ Ἰωάννης δ' Ἀλτερὸς ἐπαναλαμβάνει καὶ οὗτος τὴν ἱερὰν λέξιν, ἡ ὁποία προφέρεται ἀπὸ ὅλων τὰ χείλη.

— Ἑλλάς!

Ἡ Ἑλλάς, ἡ ἱερὰ γῆ τῶν θεῶν καὶ τῶν ἡρώων, ἡ ἔνδοξος μήτηρ τοῦ Ὁμήρου καὶ τοῦ Προξιτέλους, τοῦ Φειδίου καὶ τοῦ Αἰσχύλου, τοῦ Εὐριπίδου καὶ τοῦ Πλάτωνος, τοῦ Θουκυδίδου καὶ τοῦ Ἡροδότου, τοῦ Ἀριστοφάνους, τοῦ Σωκράτους καὶ τοῦ Ἀριστοτέλους, ἡ θαυμαστὴ χώρα ἡ ὁποία ἐφεῦρε ἢ ἐτελειοποίησε τὰς ἐπιστήμας καὶ τὰ φιλοσοφικὰ συστήματα· ἡ μικρὰ αὕτη Ἑλλάς, τὸ τεμάχιον αὐτὸ τῆς γῆς, τὸ τόσον ἀσήμαντον ὡς ἔκτασις παρὰ τὸ πλευρὸν τῶν πελωρίων ἀσιατικῶν αὐτοκρατοριῶν, τὰς ὁποίας ἐνίκησεν ἐνδόξως, τὰς ὁποίας κατεσπάραξεν ἢ ἐξηυτέλισεν, ἐξετείνετο ἐκεῖ περίπου ὁλόκληρος, εὑρίσκετο ἐκεῖ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του.

Ἡ Ἑλλὰς ἡ ἄλλοτε ἀθάνατος, ἡ Ἑλλὰς ἡ δούλη τῆς σήμερον, ἡ μάρτυς, ἡ στενάζουσα ὑπὸ τὰ δεσμά της, ἀφοῦ ὑπῆρξεν ὁ ἥλιος καὶ ἡ ζωὴ διὰ τὴν Εὐρώπην, ἀφοῦ διὰ μόνης τῆς ἐργασίας της καὶ διὰ μόνης τῆς ὑπάρξεώς της ἐπέτρεψε τὴν ἐργασίαν καὶ τὴν ὕπαρξιν εἰς δέκα ἔθνη εὐρωπαϊκά, τὰ ὁποῖα ἀπὸ εἴκοσι αἰώνων ἔζων ἐκ τῶν ἀναλύψεων τοῦ πνεύματός της τοῦ σπινθηροβόλου, ἐκ τῶν φώτων τῆς εὐφυΐας της, τῶν καλλονῶν τῆς τέχνης της, τῶν αἰσθημάτων τῆς καρδίας της, τῶν ἀναμνήσεων τῆς ἱστορίας της.

— Ἑλλάς! Ἑλλάς!....

Δὲν ἔχει ὅμως τὸν καιρὸν ν' ἀναπολήσῃ περισσοτέρα! Εἰς παρατεταμένος στεναγμός, μία σιμωγὴ ὀδυνηρὰ ἀκούεται. Ὅλων αἱ κεφαλαὶ στρέφονται. Εἶναι εἷς ἐκ τῶν βαρύτερον πληγωμένων, ὅστις ἀπὸ τῆς πρωΐας παραληρεῖ ἐκ τοῦ πυρετοῦ ἡσύχως ἐπὶ τοῦ ἡμιόνου του.

— Νὰ ἴδω... λέγει, ὅπως οἱ ἄλλοι... Νὰ ἴδω... τὴν Ἑλλάδα!...

Ὁ Μάρκος τὸν ἀνεγείρει καὶ τὸν συγκρατεῖ, ἵνα παρατηρήσῃ.

— Εὐχαριστῶ, Μάρκο... Εὐχαριστῶ, παιδί μου. Ἡ Παναγία νὰ σ' εὐλογήσῃ... Εἶναι ὡραία ἡ Ἑλλάς μας, δὲν εἶναι ἔτσι;... Αἱ φωναί σας μ' ἐξύπνησαν εἰς τὸ χεῖλος τοῦ τόφου ὅπου ἤσυχα ἐκατέβαινα.... Ἀλλὰ θέλω νὰ τὴν ἴδω ὅπως σεῖς, ἀφοῦ δι' αὐτὴν ἀποθνήσκω.... ψιθυρίζει ὁ ἑτοιμοθάνατος.

Χονδρὰ δάκρυα ῥέουσιν ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ Μάρκου, ἐνῷ μὲ τὴν ἐκπνέουσαν φωνήν του ὁ ἀποθνήσκων ἐξακολουθεῖ.

— Γνωρίζω.... Γνωρίζω.... Ἦλθα καὶ ἄλλοτε ἐδῶ.... Μία φορὰ.... μὲ τὸν πάππον σου Δημήτριον.... Ἐκεῖ ἀντίκρυ, εἶναι ὁ Παρνασσός, δὲν εἶν' ἔτσι;... Μὲ τοὺς Δελφούς.... Καὶ ἐκεῖ δεξιά, ἐκεῖ κάτω, εἶναι ἡ Ἀθήνα.... τὴν ὁποίαν δὲν θὰ ἐπανίδω πλέον.... Ἀποθνήσκω εὐχαριστημένος....

Μετ' ὀλίγον ἡ φωνή του ἐσβέσθη. Ὁ ἄνθρωπος συνεσπειρώθη ὡσεὶ θέλων νὰ ἀποφύγῃ πόνον.... Ἀπέθανε.

Βλέπω... βλέπω... λέγει ὁ ἀποθνήσκων τραυματίας. Ἐκεῖ εἶναι ὁ Παρνασσός... ἦλθα καὶ ἄλλοτε μὲ τὸν πάππον σου...

Ὁ Τρελλογιάννης ψιθυρίζει προσευχὴν μὲ τὸ βλέμμα ἀορίστως προσηλωμένον εἰς τὸν ὁρίζοντα. Ὁ Ἰωάννης, ὁ Μάρκος καὶ οἱ πολεμισταὶ ἐν ἡμικυκλίῳ ἀπεκαλύφθησαν πρὸ τοῦ νεκροῦ τῆς Ἀνεξαρτησίας, τὸν ὁποῖον ἡ Πατρὶς ὁλόκληρος, ὑπὸ τὸν λάμποντα ἥλιον, ἐκτεινομένη εἰς τὰ πέρατα τοῦ ὁρίζοντος, φαίνεται ὡσεὶ θέλουσα νὰ τὸν περιπτυχθῇ ἐν μητρικῷ ἀσπασμῷ καὶ νὰ τὸν δεχθῇ εἰς τὰ ἱερὰ στέρνα της πλησίον τῶν ἐνδόξων προγόνων του, οἵτινες ὅπως αὐτός, ἐπίσης ἔπεσαν δι' αὐτήν.

ΙΧ

Η ΤΙΜΩΡΙΑ

Λυγμὸς παρατεταμένος, γλυκύτατος, διακοπτόμενος διαρκῶς, ἐπαναρχίζων διαρκῶς, μία κρυσταλλίνη μουσικὴ ὕδατος θραυομένου ἐπὶ ὑγρᾶς ἄμμου ἀκούεται.

(Ἕπεται συνέχεια)

EDOUARD ZIER

ΑΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΙ

ΤΟΥ ΠΛΟΙΑΡΧΟΥ ΜΑΡΙΟΥ ΚΟΥΓΚΟΥΡΔΑΝ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

«Μόλις εἴχομεν διανύσει δέκα βήματα—αὐτὸς ἐμπρὸς καὶ ἐγὼ πιστῶς ἀκολουθῶν — ἠναγκάσθην νὰ σταματήσω ἐμποδισθεὶς ἀπὸ παμμέγιστον κορμὸν δένδρου. Ὁ πίθηκος

ἤρχισε νὰ στρέφῃ τὸ σχοινὶ καὶ νὰ μὲ περιτυλίσσῃ· ἦτο ἕτοιμος δὲ νὰ ἐφορμήσῃ ἐπάνω μου.

«Ἀπὸ τὸν τρόμον μου ἐφώναξα:

«— Παναγία μου! Ἂν μὲ ἀπαλλάξῃς ἀπὸ αὐτὴν τὴν θέσιν θὰ σοῦ ἀνάψω ἕνα κερὶ χονδρὸ 'σὰν τὸ χέρι μου!»

Ἐκείνην τὴν στιγμὴν εὑρῆκα τὸ τσεκοῦρί μου καὶ ἔκοψα τὸ σχοινὶ ὅπου μὲ περιέβαλλε καὶ εὑρέθηκα ἐλεύθερος. Ἀμέσως ἔφερα τὸ χέρι εἰς τὴν μέσην μου διὰ νὰ βγάλω τὸ πιστόλι μου. Διάβολε! δὲν τὸ εἶχα μαζί μου.

«Ὁ πίθηκος ἦτο ἀπὸ τὴν ἄλλην πλευρὰν τοῦ δένδρου· δὲν ἔβλεπα παρὰ μόνον τὸ κεφάλι του, τὸ ὁποῖον ἔβγαζεν ἔξω τοῦ κορμοῦ διὰ νὰ μὲ βλέπῃ. Ἐκρύφθηκα ὅσον ἠμποροῦσα καλύτερα, καὶ παρατηρῶν διὰ τοῦ κανθοῦ τοῦ ὀφθαλμοῦ μου, εἶδα ὅτι καὶ αὐτὸς εἶχε κρυβῆ, διότι ἡ κεφαλή του δὲν ἐφαίνετο· ἤκουσα ὅμως τοὺς ὀδόντας του νὰ τρίζουν.

«Ἡ θέσις μου ἦτο τρομερά. Νὰ γνωρίζω ὅτι μὲ τὴν παραμικρὰν κίνησιν αὐτὸ τὸ τέρας θὰ ἐρρίπτετο ἐπάνω μου, ἦτο τρομερόν.

«— Παναγία μου! εἶπα, κάμε νὰ φύγω ἀπὸ αὐτὴν τὴν θέσιν καὶ θὰ σοῦ ἀνάψω ἕνα κερὶ χονδρὸ 'σὰν τὸ πόδι μου!»

«Αὐτὴν τὴν στιγμὴν ἤρχισα νὰ συνέρχομαι «Πρέπει μὲ πάντα τρόπον νὰ πάρω τὸ ὅπλον μου καὶ νὰ τοῦ φυτέψω μερικὲς σφαῖρες εἰς τὸ κεφάλι. Ἀλλὰ πῶς νὰ τὸ κάμω; ... Ἐσκέφθηκα! Ἀποσύρομαι τοῦ δένδρου σιγὰ-σιγά, ἀλλὰ πρὶν προχωρήσω ὀλίγα βήματα ὁ Γορίλλας εὑρέθη ἐμπρός μου. Χωρὶς νὰ ἐννοήσω καὶ ἐγὼ τὸ διατί—ἴσως ἀπὸ τὴν ταραχήν μου—τοῦ τραβῶ μιὰ μὲ τὸ τσεκοῦρι, ἀλλὰ τόσον ἀδύνατα φαίνεται, ὥστε πρὶν τὸν πλήξω πιάνει τὸ τσεκοῦρι ἀπὸ τὴν κόψι μὲ τὸ χέρι του. Τὸ τραβῶ μὲ δύναμιν καὶ τοῦ κόβω τὸ μικρὸ δακτυλάκι!

«Ἀ! ἀγαστηέ μου· αὐτὴν τὴν στιγμὴν ἐνόμισα ὅτι τὸ πῆν ἀπωλέσθη. Ὁ Γορίλλας ἔκυψε, παρετήρησε τὸ κομμένο δακτυλάκι του, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἔτρεχε τὸ αἷμα, καὶ κλείων εἰς πυγμὰς τὰς χεῖράς του, ἤρχισε νὰ κτυπᾷ τὸ στῆθός του μὲ ἕνα θόρυβον τόσον τρομερόν, 'σὰν νὰ ἔπαιζαν 'στὸ στομάχι του τριάντα τύμπανα. Ἔπειτα ἄνοιξε τὸ στόμα του, καὶ ἄφησε μίαν τόσον δυνατὴν φωνήν, ὥστε ἐτηρίχθηκα ἐπὶ ἑνὸς δένδρου διὰ νὰ μὴν πέσω λιπόθυμος.

«— Παναγία μου, εἶπα, ἂν διαφύγω ἀπὸ αὐτὴν τὴν θέσιν θὰ ἀναβῶ μὲ ἅμαξαν εἰς τὴν ἐκκλησίαν σου, διὰ νὰ σοῦ φέρω τέσσαρας λαμπάδας».

Ὁ πίθηκος ἐξηκολούθει νὰ παρατηρῇ τὸ αἷμα ὅπου ἔτρεχεν ἀπὸ τὸ δακτυλάκι του.

Ἐπωφελούμενος τότε τῆς ἀδιαφορίας του, τρέχω πρὸς τὰ ὅπλα μου. Ἀμέσως ἐσκέφθηκα, ὅτι ματαίως ὑπεσχέθηκα εἰς τὴν Παναγίαν τὸ πράγματα καὶ ὅτι δὲν ἤξιζε τὸν κόπον νὰ ὑποβληθῶ εἰς τόσην δαπάνην.

Δὲν εἶχα ἀπομακρυνθῆ ὀλίγα βήματα, ὅπου ἐπιάσθηκα ἀπὸ τὸ σακκάκι· ἦτο ὁ πίθηκος. Μὲ τὴν φόραν ὅμως ὅπου εἶχα πάρει, τὸ πάνινο σακκάκι μου σχίζεται καὶ μένει εἰς τὰς χεῖράς του!

«Τὴν φορὰν αὐτὴν εἶχα σωθῆ. Ἤρχισα νὰ τρέχω πρὸς τὸ μέρος ὅπου εἶχα ἀφήσει τὸ ὅπλον μου. Εὐτυχῶς τὰ πιστόλια μου εἶχα προφθάσει νὰ τὰ λάβω. Εὑρισκόμην εἰς τεσσάρων βημάτων ἀπόστασιν ἀπὸ αὐτά, ὅταν ἤκουσα τρομερὸν κρότον θραυομένων κλάδων καὶ εἶδα τὸν πίθηκον νὰ πηδᾷ ἐπάνω εἰς τὴν καραμπίναν μου.

«Καὶ τότε ἠδυνήθην νὰ τὸν ἀπολαύσω ἐν ὅλῃ του τῇ βρωμερότητι καὶ τῇ δυσοσμίᾳ· κάποτε εἶχον ἀγοράσει ἕνα μεταχειρισμένον δέρμα ἀρκούδας· ἔ! λοιπόν! ἠμπορῶ νὰ σᾶς εἴπω ὅτι αὐτὸ ἦτο καθαρώτερον ἀπὸ τὸ ἰδικόν του· ἦτο ὅλος γεμᾶτος ἀπὸ χῶμα, λάσπες, βοῦρκο, φύλλα, ξερόκλαδα, βρῶμες. Τὸ πρόσωπόν του, φίλε μου, ἦτο χειρότερον, ἀηδέστερον, καὶ εἶχε περισσοτέρας ρυτίδας ἀπὸ τὶς μούμιες ὅπου βλέπομεν εἰς τὰ διάφορα μουσεῖα.

«Εἶχα ὅμως φθάσει τὰ πιστόλια μου καὶ ἐπανεῦρον γρήγορα τὴν ψυχραιμίαν μου.

«— Τώρα θὰ σοῦ δείξω, ἐσκέφθηκα, τί 'μπορεῖ νὰ κάμῃ ὁ Μάριος Κουγκουρντάν, ὅταν ἔχῃ μαζί του ἕνα ζευγάρι πιστόλια.

«Ὁ πίθηκος ἦτο καθισμένος εἰς 4-5 βημάτων ἀπόστασιν καὶ ἐκράτει εἰς τὰς χεῖράς του τὸ ὅπλον μου. Ἁρπάζω τὸ ἕνα πιστόλι καὶ μὲ εὐχαρίστησιν τὴν ὁποίαν 'μπορεῖτε νὰ ἐννοήσητε, τὸν σκοπεύω εἰς τὸ μέτωπον. Πιέζω τὴν σκανδάλην, ὁ κόκορας πέφτει.... Πάφ! Δὲν ἔπιασε.

«Πέρνω τὸ δεύτερον, σκοπεύω, πιέζω τὴν σκανδάλην, καὶ.... δὲν τὸν φονεύω, διότι πάλιν δὲν ἔπισσεν.

«Εἶχαν βραχεῖ.

«Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ πίθηκος πέρνει τὴν καραμπίνα μου καὶ τὴν διευθύνει πρὸς ἐμὲ μὲ τὴν κάνην πρὸς τὸ στῆθός του.

«Ἐκείνην τὴν στιγμὴν εἶδα διὰ μέσου τῶν κορμῶν τῶν δένδρων τὸ πλοῖόν μου νὰ ταλαντεύεται ὑπὸ τὴν πνέουσαν αὔραν καὶ μάλιστα διέκρινα εἰς τὸν ἱστὸν ἕνα ναύτην μου. Πρὸ ἑνὸς λεπτοῦ ἐπίστευα ὅτι ἐπόθηκα, καὶ ὅτι γρήγορα θὰ ἐπανεύρισκον τοὺς ναύτας μου, ἀλλὰ τώρα εὑρισκόμην πάλιν εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Γορίλλα.

«Ἐγονυπέτησα καὶ μὲ τὰς χεῖρας ὑψωμένας πρὸς τὸν οὐρανὸν εἶπα:

«— Παναγία μου, ἀπάλλαξέ με ἀπὸ τὴν συντροφιὰ αὐ-

τοῦ τοῦ συχαμεροῦ ζῴου, καὶ βάζω ἀντὶ γιὰ φανάρια εἰς τὴν ἅμαξαν δύο λαμπάδες ἀναμένες.

«Ὁ πίθηκος ἐγονυπέτησε καὶ αὐτὸς καὶ ὕψωσε τὰς χεῖρας πρὸς τὸν οὐρανόν.

«— Θεέ μου, μήπως καὶ αὐτὸς ὁ πίθηκος εἶναι καθολικός; εἶπα.

(Ἕπεται συνέχεια)

Η ΑΥΓΗ

Σηκώνεσθε πολὺ πρωί; Τὸ πιστεύω διὰ σᾶς, πρῶτον διότι τοῦτο εἶναι ἔνδειξις τῆς καλῆς σας ὑγείας καὶ δεύτερον, διότι φανερώνει ὅτι δὲν εἶσθε ὀκνηροί.

Ἐνθυμοῦμαι μίαν παροιμίαν τοῦ τόπου μου, ἡ ὁποία λέγει:

Μπένει στὸ οτρῶμα ἐνωρὶς
τὸ φεύγει 'σὰν χαράξῃ,
ὁποιος θέλει κτήματα
καὶ νοῦν. κι' ὑγείαν νὰ φυλάξῃ.

Ἐκτὸς ὅμως τῆς ὑγείας καὶ τῆς μακροβιότητος, τὴν ὁποίαν

ἀποκτᾷ ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος σηκώνεται πολὺ πρωί ἔχει καὶ ἓν ἄλλο: λαμβάνει δηλ. τὴν εὐχαρίστησιν νὰ θαυμάζῃ κάθε πρωὶ τὴν λαμπρότητα τῆς ἀνατολῆς. Τὸ μέρος αὐτὸ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τὰ γλυκοχαράγματα μέχρι τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου παρουσιάζει κάτι τι τὸ ὑπέρλαμπρον.

Οἱ πρόγονοί μας οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες, οἱ ὁποῖοι ἦσαν ἄνθρωποι ποιητικώτατοι, εἶχον θεοποιήσῃ τὴν **Αὐγὴ** —Ἠώ ὅπως τὴν ἔλεγον.—Τὴν παρίστανον ὡς ὡραίαν κόρην, ἡ ὁποία μὲ τὰ ροδαλένια δάκτυλά της (ἐξ οὗ καὶ ροδοδάκτυλος Ἠὼς ὠνομάζετο) μισοάνοιγε κατ' ἀρχὰς, ἔπειτα ὁλόκληρον, τὴν θύραν τῆς Ἀνατολῆς διὰ νὰ ἐξέλθῃ ὁ Ἥλιος εἰς τὸν θόλον τοῦ οὐρανοῦ ἐπάνω εἰς τὸ λαμποκοποῦν ἅρμα του, τὸ ὁποῖον ἔσυρον τέσσαρες λευκοὶ καὶ θυμοειδεῖς ἵπποι μὲ μακρὰν καὶ φωτοβόλον χαίτην.

Διὰ νὰ περιγράψουν τοιουτοτρόπως τὴν Αὐγὴν οἱ ἀρχαῖοι ἐνεπνεύσθησαν ἀπὸ αὐτὰ τὰ πράγματα.

Βλέπει κανεὶς κατ' ἀρχὰς ἕνα φῶς ἀμυδρότατον, τὸ ὁποῖον διαχύνεται εἰς τὴν φύσιν καὶ τὸ ὁποῖον δὲν ἐννοεῖ ἀπὸ ποῦ ἀκριβῶς προέρχεται· ἔπειτα μία φωτεινὴ ταινία φαίνεται εἰς τὴν Ἀνατολήν. Εἶναι ἡ στιγμὴ ὅπου ἡ θεὰ Αὐγὴ μισοανοίγει τὴν θύραν. Τὸ ἅρμα τοῦ Ἡλίου εἶναι ἐκεῖ ὄπισθεν ἀπὸ τὰ θυρόφυλλα ἕτοιμον νὰ πετάξῃ εἰς τὸν γαλάζιον θόλον τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἡ φωτεινὴ ταινία τὴν ὁποίαν βλέπει κανεὶς εἰς τὸν ὁρίζοντα προέρχεται ἀπὸ τὸ μισοάνοιγμα αὐτὸ τῆς χρυσῆς θύρας τῆς Ἀνατολῆς ὄπισθεν τῆς ὁποίας λάμπει τὸ φωτοβόλον ἅρμα τοῦ Φοίβου μὲ τοὺς θυμοειδεῖς ἵππους του.

Ἔπειτα ἡ Αὐγή, ἡ ὁποία εἶναι θυρωρὸς ὅπου δὲν βιάζεται, ἀνοίγει ἀκόμη ὀλίγον τὴν θύραν, ὄχι τόσον ὥστε νὰ δύναται νὰ ἐξέλθῃ τὸ ἅρμα τοῦ Ἡλίου, ἀλλ' ἀρκετὰ ἐν τούτοις ὥστε νὰ δύναται νὰ ἐκπέμπῃ ἀκτῖνας, αἱ ὁποῖαι νὰ χρωματίζουν μὲ ἀνοικτὸν ρὸζ χρῶμα τὰ διασκορπισμένα σύννεφα καὶ τῶν ὁποίων ἡ ἀνταύγεια δίδει εἰς τὴν φύσιν τὰ θελκτικὰ ἐλαφρὰ ταῦτα χρώματα τὰ μεταβαλλόμενα ἀπὸ μῶβ εἰς ὠχρὸν κίτρινον.

Τέλος ἡ μεγάλη χρυσῆ θύρα ἀνοίγει διάπλατα καὶ τὸ ἀκτινοβόλον ἅρμα ἐξέρχεται ἀκάθεκτον διασκορπίζον κύματα φωτός, θερμότητος καὶ ζωῆς εἰς ὅλον τὸν κόσμον

Καὶ ταῦτα μὲν ἐπίστευον οἱ ἀρχαῖοι ἡμῶν πρόγονοι διὰ τὴν ροδοδάκτυλόν των. Ἡμεῖς ὅμως οἱ ὁποῖοι ζῶμεν εἰς ἐποχὴν ὅπου αἱ θετικαὶ (φυσικαὶ) ἐπιστῆμαι ἔχουν προοδεύσει τόσον, ὅλον αὐτὸν τὸν μῦθον τῶν ἀρχαίων περὶ τῆς Αὐγῆς τὸν ἀντεκατεστήσαμεν ἀπλούστατα μὲ τὴν λέξιν **διάθλασιν** τοῦ φωτός.

Γνωρίζετε τί λέγεται *διάθλασις*. Ὅταν δηλ. μία ἀκτὶς φωτὸς διέρχεται διὰ τοῦ ἀέρος, τοῦ ὕδατος, τῆς ὑάλου κ.λ.π. μεταβάλλει ἀποτόμως διεύθυνσιν, λοξεύει, θλᾶται δηλ. Ἀλλὰ τὴν στιγμὴν καθ' ἣν ἡ φωτεινὴ ἀκτὶς θλᾶται **ἀποσυντίθεται**. Διότι πρέπει νὰ γνωρίζετε ὅτι τὸ φῶς εἶναι σπανιώτατα ἁπλοῦν· εἶναι γενικῶς σύνθετον ἀπὸ πολλὰ ἁπλᾶ φῶτα. Τοιουτοτρόπως τὸ φῶς τοῦ Ἡλίου, τὸ ὁποῖον εἶναι λευκόν, ἀποτελεῖται πραγματικῶς ἀπὸ **ἑπτὰ** χρώματα *κόκκινον, πορτοκαλί, κίτρινον, πράσινον, κυανοῦν ἀνοικτόν, κυανοῦν βαθὺ (indigo), βιολέτ* (*).

Διὰ νὰ πεισθῆτε καὶ μόνοι σας πῶς γίνεται αὐτὸ τὸ παράξενον πρᾶγμα, δηλ. πῶς ἀπὸ τὸ κόκκινον, κίτρινον, πράσινον κ.λ.π. εἶναι δυνατὸν νὰ γίνεται τὸ λευκόν, ἀνακατώσατε ὅλα αὐτὰ τὰ χρώματα κατὰ ἀναλογίας ὡρισμένας καὶ θὰ ἴδητε ὅτι εἰς τὸ τέλος θὰ ἔχητε ἕνα μόνον χρῶμα τὸ **λευκόν!**

Λοιπὸν ἀνεκαλύφθη ὅτι τὰ ἑπτὰ ταῦτα χρώματα δὲν θλῶνται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, διότι ἐὰν ρίψωμεν μίαν δέσμην ἡλιακῶν ἀκτίνων εἰς ἕνα ὑάλινον πρίσμα θὰ ἴδωμεν ὅτι αἱ ἀκτῖνες δὲν ἐξέρχονται τοῦ πρίσματος ἡνωμέναι, ὡς εἰσῆλθον, ἀλλὰ κεχωρισμέναι. Ἐὰν τὰς ἀκτῖνας ταύτας δεχθῶμεν ἐπὶ ἑνὸς κατόπτρου θὰ ἴδωμεν ὅτι ἀποτελοῦν μίαν πολύχρωμον ταινίαν. Εἶναι τὸ *φάσμα* ὡς ὀνομάζουσιν οἱ φυσικοί.

Εἰς τὴν πολύχρωμον αὐτὴν ταινίαν τὰ χρώματα ἔχουν τὴν ἑξῆς τάξιν:

Ἄνω κόκκινον.
Κάτω βιολέτ.
Μεταξὺ τῶν δύο τούτων χρωμάτων εἶναι διατεταγμένα τὰ ἄλλα χρώματα.
Τὸ κόκκινον εἶναι τὸ ὀλιγώτερον διαθλώμενον.
Τὸ βιολὲτ τὸ περισσότερον.

Ἀφοῦ ἐννοήσαμεν καλὰ τί εἶναι διάθλασις καὶ ὅτι μία ἀκτὶς τοῦ ἡλίου θλωμένη ἀποσυντίθεται εἰς 7 χρώματα, καὶ ὅτι τὰ χρώματα θλῶνται ἄλλο ὀλίγον καὶ ἄλλο πολύ, ἀφοῦ λέγω ἐννοήσαμεν ταῦτα, τὰ ἄλλα εἶναι εὔκολα.

Ἂς ὑποθέσωμεν τὸν Ἥλιον (ὑπὸ τὸν ὁρίζοντα) τὴν στιγμὴν ὅπου ἀνατέλλει. Μία ἀκτὶς τοῦ Ἡλίου ΗΑ ἔρχεται κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὴν γῆν. Εἰς τὸ σημεῖον Α συναντᾷ τὴν ἀτμόσφαιραν καὶ κατὰ συνέπειαν ἡ ἀκτὶς αὕτη θλᾶται καὶ ἀναλύεται, ὡς εἴπομεν, εἰς 7 χρώματα. Τὸ κόκκινον θὰ λάβῃ τὴν ΑΡ καὶ θὰ χρωματίσῃ τὸ σύννεφον Σ. Ἡ βιολὲτ θὰ λάβῃ τὴν διεύθυνσιν ΑΒ καὶ θὰ χρωματίσῃ μὲ τὸ χαρακτηριστικὸν χρῶμα μῶβ τῆς αὐγῆς τὰς πλευρὰς τῶν λόφων. Ὅσον διὰ τὰς κορυφὰς τῶν ὀρέων, αὐταὶ θὰ χρωματισθῶσι μὲ χρῶμα κίτρινον ἀπὸ τὴν ΑΚ.

Τὸ βράδυ μὲ τὸ λυκόφως, ὅταν ὁ Ἥλιος δύῃ, παρατηροῦμεν—κατ' ἀντίθετον ὅμως τάξιν χρωμάτων—τὰ ἴδια φαινόμενα.

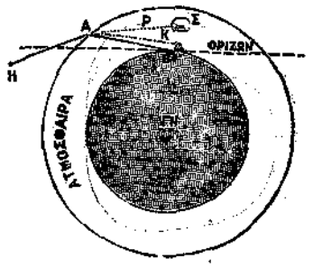

Ἡ δύσις, εἶναι ἀληθές, ὅτι δὲν ἔχει τὴν γλυκύτητα τῆς ἀνατολῆς εἰς χρωματισμούς, ἀλλ' ἔχει λαμπρότητα μεγαλυτέραν, διότι τὰ χρώματά της εἶναι διακριτότερα καὶ ζωηρότερα.

Ἡ γλυκύτης τῶν χρωμάτων τῆς ἀνατολῆς προέρχεται ἐκ τοῦ ὅτι οἱ ὑδρατμοὶ οἱ ὁποῖοι ὑπάρχουν εἰς τὴν ἀτμόσφαιραν συμπυκνούμενοι κατὰ τὴν νύκτα, σχηματίζουσι τὴν πρωΐαν ἕνα εἶδος πάχνης. Οἱ λεπτότατοι λοιπὸν οὗτοι ὑδρατμοὶ (πάχνη) εἶναι ἡ αἰτία τοῦ γαλακτώδους χρώματος τῆς αὐγῆς.

Τὸ λυκόφως (**) καὶ τὸ λυκαυγὲς δὲν εἶναι πάντοτε τῆς αὐτῆς διαρκείας.

Εἰς τὸν ἴδιον τόπον διαρκοῦν ὀλίγον, ὅταν ὁ οὐρανὸς εἶ-

(*) Αὐτὰ ἀκριβῶς τὰ χρώματα ἔχει καὶ τὸ οὐράνιον τόξον.

(**) Λυκόφως (κοινῶς σουρουπώματα τῆς ἑσπέρας). Λυκαυγὲς (ξημερώματα).

ναι καθαρός, ὅταν δὲν ἔχει δηλ. ὑδρατμοὺς (πάχνην) καὶ περισσότερον ὅταν ὑπάρχουν ὑδρατμοί κ.λ.π.

Εἰς τὴν Ἀφρικὴν ἐκ τῶν πολλῶν ὑδρατμῶν τῆς ἀτμοσφαίρας τὸ λυκόφως ὑψίσταται καθ' ὅλην τὴν νύκτα ἠμπορεῖ νὰ εἴπῃ κανείς.

Εἰς ἄλλα μέρη, εἰς τὴν Πετρούπολιν π. χ. κατά τινας ἐποχάς, ὡς κατὰ τὸν Ἰούνιον, δὲν ἔχει ἀκόμη τελειώσει τὸ λυκόφως ὅπου ἀρχίζει τὸ λυκαυγές. Δηλαδὴ δὲν ὑπάρχει νύκτα σχεδὸν καθόλου.

Εἰς τὸν Βόρειον Πόλον ὁ Ἥλιος μένει 6 μῆνας βασιλευμένος καὶ 6 μῆνας φαίνεται. Θὰ ἦτο ὅμως ψεῦδος νὰ πιστεύωμεν—ὅπως ἄλλως τὸ λέγομεν συχνά—ὅτι εἰς τὰς πολικὰς χώρας ἡ νὺξ διαρκεῖ 6 μῆνας καὶ 6 μῆνας ἡ ἡμέρα.

Ἐκεῖ τὸ λυκαυγὲς διαρκεῖ ἕνα καὶ ἥμισυ μῆνα σωστόν, καὶ ἄλλον ἕνα καὶ ἥμισυ μῆνα τὸ λυκόφως, δηλ. ἔχουν ἡμέραν, σχεδόν, ἐπὶ τρεῖς μῆνας.

Οἱ Ἐσκιμῶοι λοιπὸν ἔχουν 6 μῆνας ἡμέραν (μὲ Ἥλιον), ἕνα καὶ ἥμισυ μῆνα λυκαυγὲς καὶ ἕνα καὶ ἥμισυ μῆνα λυκόφως· δηλ. 9 μῆνας ἐν ὅλῳ ἡμέρας,καὶ νύκτα τρεῖς συνεχεῖς μῆνας. Αὐτὸ ὑποφέρεται ὁπωσδήποτε.

Ἀλλὰ καὶ ἡ τρίμηνος αὕτη νὺξ τῶν πολικῶν χωρῶν εἶναι ἀρκετὰ φωτεινή ὅπως θὰ ἴδωμεν ἐν καιρῷ.

ΑΛΦΑ

ΠΩΣ Η ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ ΩΝΟΜΑΣΘΗ ΜΟΡΕΑΣ

[Κατὰ τὸν Καθηγητὴν τῆς Γλωσσολογίας τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου κ. Γ. Χατζηδάκιν]

Τὸ ὄνομα **Μορέας** ἀναφέρεται κατὰ πρῶτον εἰς χειρόγραφον τοῦ Βρεττανικοῦ Μουσείου. Τὸ χειρόγραφον τοῦτο ἐγράφη τῷ 1111 ἤτοι 100 ἔτη πρὸ τῆς κατακτήσεως τῆς Πελοποννήσου ὑπὸ τῶν Φράγκων. Εἰς τὸ χειρόγραφον τοῦτο ἀναγινώσκομεν. **«Μνήσθητι, Κύριε, τοῦ δούλου σου Ἀνδρέου Μοναχοῦ τοῦ ἐκ τῆς Καθολικῆς ἐκκλησίας σου Ἰωλένης τοῦ Μορέου τοῦ... γράψαντος τὴν βίβλον ταύτην....**

Ὁ Γάλλος Γκουγετιὲρ λέγει ὅτι ἡ Πελοπόννησος ὠνομάσθη Μορέας κατὰ τὰ 1600, διότι τὸ σχῆμά της ὁμοιάζει μὲ φύλλον μορέας. Τοῦτο εἶναι ἀπίθανον, διότι δὲν ὠνομάσθη ἀρχικῶς ὁλόκληρος ἡ Πελοπόννησος Μορέας, ἀλλὰ μέρος αὐτῆς. Καὶ σήμερον οἱ Μανιᾶται δὲν θεωροῦσιν ἑαυτοὺς Μοραΐτας.

Ὁ Φαλλμερέγε (Fallmerayer) *λέγει ὅτι ἔλαβε τὸ ὄνομα ἐκ τοῦ Σλαυϊκοῦ μόρε ἢ μόργιε* (more, morje) = *θάλασσα.* Δυνατὸν νὰ ὀνομασθῇ μία πόλις παραθαλασσία, ἀλλ' ἀδύνατον ἡ ξηρὰ νὰ ὀνομασθῇ θάλασσα!

Ἄλλος τὴν θέλει ἐκ τοῦ Ρωμαΐα κατὰ μετάθεσιν. Τοῦτο δὲν εἶναι οὔτε συζητήσιμον, διότι οὐδέποτε ἡ Πελοπόννησος ὠνομάσθη Ρωμαΐα.

Ὁ Σάθας παράγει τὴν λέξιν Μορέας ἐκ τοῦ Μάργανα, ὡς λέγει ὁ Ξενοφῶν καὶ ὁ Διόδορος πόλιν τινὰ τῆς Ἠλείας καὶ Μάργαλα ὁ Στράβων. Ἀπίθανον, διότι ἠμπορεῖ νὰ δώσῃ εἰς τὴν περὶξ χώραν μία πόλις τὸ ὄνομά της, ὅταν προκαλῇ συγκέντρωσιν εἴτε ὡς πρωτεύουσα, εἴτε λόγῳ τῶν πανηγύρεών της, ἀλλὰ τὰ Μάργανα εἶναι ἐντελῶς ἄγνωστος πόλις.

Ὁ Ζαχ. φὸν Λίγγενθαλ λέγει ὅτι ἐκ τοῦ ἐπιθέτου **ἀνόρειος** *(Ἤλις) ἔγινε ἀμόρειος-ἀμορέα—μορέα-Μορέας.* Πρῶτον ἔπρεπε νὰ μᾶς ἀποδείξῃ ὅτι ἡ Ἦλις ἐλέγετο ἀμόρειος καὶ ἔπειτα νὰ κάμῃ τὴν παραγωγὴν αὐτήν.

Ὁ κ. Ἀθ. Πετρίδης ἀνεκάλυψεν ἐν Τριφυλλίᾳ χωρίον Μοριατάδα, τὴν ὁποίαν παράγει ἐκ τοῦ Μοριᾶτις ἐκ τοῦ μορία-μοριά. Εἶναι ἀκατανόητος ἡ παραγωγὴ αὕτη· α') πῶς ἀπὸ τὸ Μοριᾶτις γίνεται Μοριατάδα·

λέγομεν σανὶς — ἡ σανίδα (καὶ ὄχι ἡ σανάδα)
ἀκρὶς — ἡ ἀκρίδα (καὶ ὄχι ἡ ἀκράδα)
ψαλὶς — ἡ ψαλίδα (καὶ ὄχι ἡ ψαλάδα)
κόνις — ἡ κόνιδα (καὶ ὄχι ἡ κονάδα)

συνεπῶς Μοριᾶτις — Μοριάτιδα (ὄχι Μοριατάδα) μόνον τὸ φιλαινὶς—ίδος μετεπλάσαμεν *φιλαινάδα, φιλανάδες,* ἀλλὰ τοῦτο ἠκολούθησε τὰ συνώνυμα: ἀδελφάδες, νυφάδες κ.λ.π. καὶ β') ὅτι τὸ χωρίον τοῦτο εἶναι νέον (μετὰ τὸ 1800), ἔλαβε δὲ τὸ ὄνομά του ἀπὸ κανένα Μοριάτη ὅπως τὸ *Μανωλάδα ἀπὸ Μανώλη* κ.τ.λ.

Καὶ τέλος ἄλλος τις ἐκ τῆς παρὰ τὸν Πύργον λίμνης Μορέας. Τοῦτο μοῦ φαίνεται πιθανότατον. *Ὅπως πολλοὶ ποταμοὶ* ὠνομάσθησαν ἀπὸ φυτά π. χ. Πλατανέας ἐν Κρήτῃ, Καλαμᾶς ὁ Θύαμος κ.λ.π. οὕτω καὶ ἡ λίμνη αὕτη θὰ ὠνομάσθη κατ' ἀρχὰς λίμνη τῆς Μορέας, ἀπὸ καλαμίαν ὀνομαστὴν μορέαν ἐπὶ τῆς ὄχθης της ἢ ἀπὸ πολλὰς καὶ ἔπειτα ὠνομάσθη ἡ Μορέα.

Ἐγὼ ἦλθον εἰς τὴν ἐτυμολογίαν τῆς λέξεως Μορέας δι' ἄλλης ὁδοῦ τυχαίως, ἐν ᾧ ἠσχολούμην νὰ ἐρευνήσω καὶ τακτοποιήσω τὰ ὀνόματα τῶν φυτῶν καὶ τὰς διαφόρους μεταβολάς των.

Ὅλοι γνωρίζομεν χωρία καὶ τόπους,οἱ ὁποῖοι ἔλαβον τὴν ὀνομασίαν αὐτῶν ἀπὸ φυτὰ ἢ καρποὺς φυτῶν εἰς ἐνικὸν καὶ πληθυντικόν.

α') Φυτοῦ: ὁ Κόλαμος (δῆμος Ὠρωπίων, Ἀττικῆς), τὸ Καλαμάκι, Δρῦς (δῆμος Μέσσης, ἐν Μάνῃ), οἱ Μηλιές, Μουρτιές (*).

β') Καρποῦ: Ἀχλάδι (δῆμος Νηλέων), Κολοκύθι (ἐν Μάνῃ), Ρίζι (δῆμος Φαρσάλων).

γ') Παράγωγον ἐκ τῶν ὀνομάτων τῶν φυτῶν (ἀρχαῖον **ευς**): ὁ Δαφνεάς, Καλαμιεάς, Πλατανεάς, Πευκεάς, **Μορεάς.**

δ') Παράγωγον ἐκ τοῦ ὀνόματος τῶν φυτῶν (ἀρσ. εἰς **ας** καὶ θηλ. **ου**): Καλαμᾶς, Κολοκυθοῦ, Κρεμμυδαροῦ κ.λ.π.

Ἀφοῦ λοιπὸν τὸ πρᾶγμα ἔχει οὕτω καὶ ἀφοῦ εἶναι γνωστὸν ὅτι μόνον ἡ Ἦλις ὠνομάζετο κατ' ἀρχὰς Μορέα ἢ Μορεάς ἐσκέφθην ὅτι εἰς τὴν Ἠλείαν ἄλλοτε θὰ ἦσαν *λαμπραὶ δάση μορεῶν* καὶ ἐξ αὐτῶν θὰ ἐδόθη τὸ ὄνομα ὁ Μορεάς.

Θὰ μὲ ἐρωτήσητε βέβαια πῶς δύναμαι νὰ ἀποδείξω ὅτι κατὰ τὸν μεσαίωνα ὑπῆρχον δάση μορεῶν εἰς τὴν Ἠλείαν; Δὲν ἔχω βέβαια ρητὴν μαρτυρίαν νὰ σᾶς ἐπιδείξω, ἀλλὰ δύναμαι νὰ τὸ ἀποδείξω μαθηματικῶς διὰ τοῦ ἑξῆς συλλογισμοῦ.

Μέχρι τοῦ 1147 εἶναι γνωστὸν ὅτι ἤκμαζεν εἰς τὴν Πελοπόννησον ἡ σηροτροφία καὶ τὰ μεταξωτὰ τῶν Πατρῶν ἦσαν ὀνομαστά.

Λέγω λοιπόν: Ἀφοῦ οἱ Πατρεῖς εἰργόζαντο τὴν μεταξαν καὶ ἐπλούτουν, μὲ ἔδαφος ὄχι καὶ τόσον ἔφορον, οἱ Ἠλεῖοι, οἱ ὁποῖοι ἔχουν ἐκτεταμένους καὶ εὐφοροτάτους τόπους, θὰ ἐπρωταγωνίστουν εἰς τὴν καλλιέργειαν τῆς μεταξης, ὅπως γίνεται καὶ σήμερον μὲ τὴν σταφίδα.

Πρὸς τοῦτο ἤτο ἀπαραίτητον νὰ φυτεύσωσι μορέας καὶ καθὼς σήμερον οἱ σταφιδῶνες, οὕτω τότε οἱ μορεῶνες, θὰ ἐκάλυπτον τὰς εὐφόρους πεδιάδας τῆς Ἠλείας. *Ἀπὸ τὰς μορέας λοιπὸν ταύτας ὠνομάσθη Μορέας κατ' ἀρχὰς μία πεδιὰς τῆς Ἠλείας παρὰ τὸν Ὤλενον διὰ τὰς πολλὰς καὶ λαμπρὰς μορέας της καὶ κατόπιν ὅλη ἡ Ἠλεία.*

Πῶς ὠνομάσθη καὶ ἡ λοιπὴ Πελοπόννησος Μορεάς.— Ὅταν οἱ Φράγκοι κατέλαβον τὴν Πελοπόννησον (1204), οἱ πρίγκηπες αὐτῆς, οἱ ὁποῖοι εἶχον ὑπὸ τὴν ἄμεσον αὐτῶν ἐξουσίαν μόνην τὴν Ἠλείαν, εἰς δὲ τὴν λοιπὴν Πελοπόννησον τὴν ἐπικυριαρχίαν, εἶχον τὴν ἕδραν των εἰς τὰς ἐν Ἠλείᾳ, ἤτοι ἐν Μορέᾳ, πόλεις Ἀνδραβίδαν καὶ Γλαρέντζαν. Ἐντεῦθεν κατέστη ἡ χώρα τοῦ Μορέου, ὡς κατ' ἐξοχὴν χώρα τῶν πριγκίπων, πρωτεύουσα τῆς Πελοποννήσου καὶ εἰς τὰς πόλεις αἱ ὁποῖαι εὑρίσκοντο εἰς τὸν Μορέαν (Ἠλείαν) προσήρχοντο ὡς εἰς πρωτεύουσαν οἱ ὑποτελεῖς τιμαριοῦχοι.

Ὁμοίως οἱ Βυζαντῖνοι, οἱ μετὰ τὴν ἀνάκτησιν τῆς Μονεμβασίας, Μάνης καὶ τοῦ Μυζηθρᾶ (**) ἀπὸ τῶν μεσημβρινῶν καὶ ἀνατολικῶν τούτων φρουρίων ἐπὶ αἰῶνας ἀδιαλείπτως μαχόμενοι πρὸς τοὺς Φράγκους πάντοτε εἶχον ἀνὰ στόμα τὴν πρωτεύουσαν αὐτῶν καὶ τὴν ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐξουσίαν αὐτῶν εὑρισκομένην χώραν τὸν *Μορέαν.*

(*) Τὸ 3 τοῦτο προφέρομεν βραχύτατα ὡς ᾱ ὡς Μουρτιές, Μηλιές.

(**) Μυζηθρᾶν λέγει τὸν Μιστρᾶν.

Ἐκ τούτων ἑρμηνεύεται καὶ ἡ ἐξάπλωσις τοῦ ὀνόματος *Μορέας* εἰς ὅλην τὴν ὑπὸ τοὺς Φράγκους Πελοπόννησον καθὼς καὶ ἡ ἀντίθεσις αὐτοῦ μέχρι σήμερον ἐν Μάνῃ.

ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΜΑΣ

Μέσα εἰς ἕνα πιάτο ἔβαλα ἕνα ἀσημένιο φράγκο, κατόπιν ἔρριψα μέσα νερὸ ὥστε νὰ χωθῇ καλὰ τὸ φράγκο (εἰκὼν 1) καὶ λέγω τοῦ Πίπη:

— Ἂν ἠμπορῆς, Πίπη, νὰ πάρῃς τὸ φράγκο χωρὶς νὰ βραχοῦν τὰ δάκτυλά σου, χωρὶς νὰ μετακινήσῃς τὸ πιάτο καὶ χωρὶς νὰ χύσῃς τὸ νερό του, νὰ πέρνῃς τὸ φράγκο γιὰ δικό σου.

Ὁ Πίπης, θυμήθηκε τὴν πάστα ποὺ τοῦ εἶχα φέρει τὴν παρελθοῦσαν Κυριακήν, σκέπτεται ὅτι ἠμπορεῖ μὲ τὸ φράγκο αὐτὸ νὰ ἀγοράσῃ δύο ὅμοιες πάστες καὶ ξερογλύφει τὰ χείλη του. Ἀρχίζει ἀμέσως νὰ σκέπτεται πῶς θὰ πάρῃ τὸ φράγκο.

Κάμνει διαφόρους δοκιμάς,πειραματίζεται καὶ ἔτσι καὶ ἔτσι, κοκκινίζει, ἱδρώνει, ἀλλὰ δὲν τὰ καταφέρει. Μόνον ὅπου δὲν κλαίει ἀπὸ τὸ κακό του.

1 2

Τέλος μοῦ λέγει μὲ ἀπελπισίαν.

— Πές τό μου καὶ μή μοῦ δίνεις τὸ φράγκο. Θέλω νὰ τὸ μάθω!

Ἐγὼ ἀμέσως βρέχω ὀλίγη ψύχα ψωμιοῦ τὴν ζυμώνω ὀλίγον καὶ ἀφοῦ τὴν ἔκαμα *σὰν* μικρὸ σῦκον τὴν βάλλω μέσα εἰς τὸ νερὸ τοῦ πιάτου (*).

— Δός *μου* τώρα, λέγω τοῦ Πίπη, ἕνα ποτῆρι καὶ ἕνα κομματάκι κερί.

— Δὲν ἔχομεν κερί.

— Φέρε ὀλίγο βαμβάκι, ἢ ἕνα κουρελάκι βαμβακερὸ βουτημένο στὸ λάδι ἢ στὸ οἰνόπνευμα.

Μοῦ ἔφερεν ὀλίγον βαμβάκι, τὸ τοποθετῶ ἐπάνω στὴν ψύχα τοῦ ψωμιοῦ, τὸ ἀνάπτω καὶ ἀμέσως βάλλω τὸ ποτῆρι *σὰν* βεντούζα στὸ νερό. Τὸ νερὸ ὅλο εἰσεχώρησεν ἀμέσως εἰς τὸ ποτῆρι καὶ τὸ πιάτο ἔμεινε μὲ τὸ φράγκο (εἰκὼν 2).

— Ἠξεύρεις τώρα, τοῦ λέγω, διατὶ τὸ νερὸ εἰσεχώρησεν εἰς τὸ ποτῆρι;

— Ὄχι!

— Μάθε *το λοιπόν!* Ἡ φωτιὰ ἐθέρμανε τὸν ἐντὸς τοῦ ποτηρίου ἀτμοσφαιρικὸν ἀέρα καὶ τὸν κατέστησεν ἀραιόταταν· ἐσχηματίσθη τρόπον τινὰ κενόν. Τὸ νερὸ ὅμως τοῦ πιάτου τὸ ἐπίεζε στήλη ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος, πλάτους ὅση ἡ ἐπιφάνεια τοῦ νεροῦ τοῦ πιάτου καὶ ὕψους ὅσον τὸ ὕψος τῆς ἀτμοσφαίρας! Ἄμα λοιπὸν παρουσιάσθη τὸ κενὸν τοῦ ἀέρος εἰς τὸ μέρος αὐτὸ ἐντὸς τοῦ ποτηρίου, ἔτρεξε τὸ νερὸ ἀμέσως καὶ ἐχώθη ἐκεῖ μέσα.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

(Ἴδε λύσεις εἰς σελ. 152)

1)

Μὲ τοῦ σώματός σου μέρος
ἕνα γράμμα ἂν ἑνώσῃς
ποιητὴν γεμᾶτον δόξαν
παρευθὺς θὰ φανερώσῃς.

Ἰουλία καὶ Μαρίκα Μακρῆ

2) **Ἀπροσδόκητον**

Τρεῖς συλλαβὰς λαμβάνω
νὰ κάμω κάτι τί
καὶ τί νομίζεις κάμνω;
μία μονον συλλαβή! *Γιάννης Λίμπας*

(*) Ἀντὶ ψωμιοῦ μεταχειρίζεσθε ὅ,τι ἔχετε προχειρότερον, π. χ. ξυλάκι, κουτὶ σπίρτων κενόν, χαλικάκι κ.τ.λ.

3) **Τετράγωνον**

```
* * * + * * *   πόλις Ἑλληνική
* * * + * * *   πόλις Γερμανική
* * * + * * *   ὄρος τῆς Ἀσίας
+ + + + + + +
* * * + * * *   ὄρος τῆς Ἑλλάδος
* * * + * * *   θαλασσα
* * * + * * *   νῆσος Κυκλάδων
```

ὁ σταυρὸς καθέτως καὶ ὁριζοντίως, ἀποτελεῖ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν πόλιν τῆς Ἑλλάδος.

Τάκης Γκίκας

ΛΥΣΙΣ ΜΑΓΙΚΗΣ ΕΙΚΟΝΟΣ ΔΕΚΑΤΟΥ ΠΕΜΠΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ

(Ἴδε εἰς τὴν σελ. 119)

1) Ἀκαδημίας: Οἱ δύο κίονες μὲ τὸν Ἀπόλλωνα καὶ τὴν Ἀθηνᾶν.
2) Βιβλιοθήκης: Τὰ προπύλαια.
3) Πανεπιστημίου: Αἱ δύο πτέρυγες μὲ τὰ ἀγάλματα Πατριάρχου δεξιὰ καὶ Ρήγα ἀριστερά.

ΟΡΘΗΝ ΛΥΣΙΝ ΕΣΤΕΙΛΑΝ Οἱ **Ἀθηνῶν:** Κ. Βάκουλης, Β. Περιβολίδης, Β. Σταύρου, Ἀθ. Μούντριχας, Ἰωαν. Ζαφειρόπουλος, Ταϋγέτη, Ν. Γεωργηλᾶς. **Ἀηξουρίου:** Παρασκευὴ Κουλουμπή. **Ζαγαζίκι:** Ξενητεμένο Ἑλληνόπουλο. **Γυθείου:** Νίνα Β. Τζωρτζάκη, Πιπίνα Β. Τζωρτζάκη. **Τριπόλεως:** Μέγας Ναπολέων. **Ν. Φαλήρου:** Χρ. Ζαχαριάδης. **Λαυρείου:** Ἀντ. Παυλόπουλος, Γ. Λουρμπόπουλος, Στελ. Κυταριόλος, Μιλ. Δερμάτης, Ν, Καρακαλᾶς, Εὐαγ. Ἰωάννου, Π. Σακελλαρίου, Ἰ. Μπόκαρης, Ἐλευθ. Μαστρογιάννης, Κ. Κατσούλης, Γ. Βουτσινᾶς, Β. Παπαγεωργίου, Πετρ. Βουλγαρόπουλος, Ἐμ. Καραμήτσα, Ζαφ. Τσάμης, Π. Καβοχέφαλος, Ἀθηνᾶ Καραγεώργου, Χρυσὼ Νυχᾶ, Ἀνδρέας Γεννηματᾶς, Αἰμιλία Τζαβούλη, Μαργαρὼ Εὐγενικοῦ, Ἄννα Χαλάη, Νικολέττα Βλάχου, Μαρίκα Βάρκα, Λουΐζα Δανουκάρα Μαγδαλήνη Λιβανίου, Αἰκατερίνη Ἀργυροῦ.

Ἐκ τούτων ἐκέρδισαν διὰ κλήρου οἱ: **Ταϋγέτη** *(« Ἀγγλικὴν δι' Εἰκόνων», χρυσόδετον)·* **Μαρία Βάρκα** *(ἐν ὡραῖον μελανοδοχεῖον μετάλλινον)·* **Ἀνάργυρος Σκιελλαρίου** *(τρίμηνον συνδρομὴν «Παιδικοῦ Ἀστέρος»)·* **Πέτρ. Βουλγαρόπουλος** *(ἐν τεῦχος τοῦ «Καλλιτέχνου»)·* **Παρασκευὴ Κουλουμπή** *(ἕνα Ἀμερικανικὸν κονδυλοφόρον).*

ΛΥΣΕΙΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ 15ου ΦΥΛΛΟΥ

(Ἴδε εἰς τὴν σελ. 120)

1) Σοφός. — 2) Πεντέλη. — 3) ἐξ-(αῖξ)

ΚΑΙ ΤΑΣ 3 ΛΥΣΕΙΣ ΕΣΤΕΙΛΑΝ ΟΡΘΑΣ Οἱ **Ἀθηνῶν:** Γιάννης Λίψανος Πάνας Ζάχος, Ν. Κομνηνός, Β. Περιβολίδης, Ταϋγέτη, Σπ. Β. Παπαδαμάκης: **Πατρῶν:** Τοῦλα Παπαχρονοπούλου. **Πύργου:** Θρ. Κάββουρας, Ζ. Παπαμιχαλόπουλος. **Ἀμαλιάδος:** Στ. Βασιλόπουλος, Σοφία Βασιλοπούλου Φοιτήτρια. **Σάμης:** Μαρία Παγιατάκη. **Πειραιῶς:** Τάκης Κολέτσης, Εὐθ. Στάθης, Μιχ. Πασχόπουλος, Κ. Λιανός, Ν. Βετούλης. **Τριπόλεως:** Εὐαγ. Μαλλιάρας, Μέγας Ναπολέων, Μιχ. Ζαφειρόπουλος, Μέγας Βασιλεύς. **Βόλου:** Ἀλ. Παναγιωτόπουλος. **Λαυρείου:** Ἀλ. Θεοχάρη, Ἰ. Παντελής, Μ. Κυταριόλος, Μιλ. Δερκάτης, Ν. Καρακαλᾶς, Χρ. Ἰωάννου, Ἰασ. Ἀργυρόπουλος, Ἀναρ. Σακελλαρίου, Στ. Νυχᾶς, Ἰ. Μπόκαρης, Ἐλ. Μαστρογιάννης, Ν. Κατσούλης, Ἰασ. Καραμήτσας, Θεμ. Ἀργυρός, Ἀγγελικὴ καὶ Ἑλένη Καραγεώργου, Μαρία Παυλοπούλου, Α. Λουρμποπούλου, Χρυσοῦλα Γεννηματᾶ, Δουΐζα Δανουκάρα, Ἀντωνία Βουτσινᾶ, Σωτηρία Τζαβούλη, Ἄννα Βάρκα, Νικολέττα Βλάχου, Μαγδαληνὴ Λιβανίου, Βασιλικὴ Τσάκη. **Γυθείου:** Νίνα Β. Τζωρτζάκη, Πιπίνα Β. Τζωρτζάκη, Γ. Ζαφειράκος. Ἀλεξάνδρα Βασιλάκου, Γ. Κουλεντιανός.

Ἐκ τούτων ἐκέρδισαν διὰ κλήρου οἱ: **Πιπίνα Β. Τζωρτζάκη** *(« Ἀγγλικὴν δι' Εἰκόνων», χρυσόδετον)·* **Θρ. Κάββουρας** *(ἐν μελανοδοχεῖον μετάλλινον τραπέζης).*

ΤΑΣ ΔΥΟ ΛΥΣΕΙΣ ΕΣΤΕΙΛΑΝ ΟΡΘΑΣ Οἱ **Ἀθηνῶν:** Ἰ. Χαριτάκης, Κ. Βακούλης, Ξενοφῶν Ἀθηνάος, Κῦρος Κύρου Ἀλεξ. Κύρου, Ἀθ. Μούντριχας. Ἰωάν. Ζαφειρόπουλος, Σπ. Β. Πα-

ΔΕΚΑΤΟΣ ΕΒΔΟΜΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΜΑΓΙΚΗΣ ΕΙΚΟΝΟΣ

(Ἴδε λύσιν εἰς σελ. 152)

Ἀκριβά μου Ἀνήψια,

Αὐτή ἡ Μαγική Εἰκὼν ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο μόνον νεώτερα δημόσια κτίρια τῶν Ἀθηνῶν. Ἀπὸ ποῖα; Αὐτὸ ἀκριβῶς θέλω νὰ μοῦ εὕρητε.

Εἰς τοὺς λύτας τῆς Μαγικῆς Εἰκόνος καθὼς καὶ τῶν Πνευματικῶν Ἀσκήσεων θὰ δώσω: 1) Ἕνα ὁλόκληρον τόμον χρυσόδετον τοῦ «Καλλιτέχνου», 2) μίαν ἐξάμηνον συνδρομὴν τοῦ «Παιδικοῦ Ἀστέρος», 3) ἕνα Ἀμερικανικὸν Κονδυλοφόρον, 4) δέκα διάφορα ταχυδρομικὰ δελτάρια καὶ 5) ἓν τεύχος τοῦ «Καλλιτέχνου».

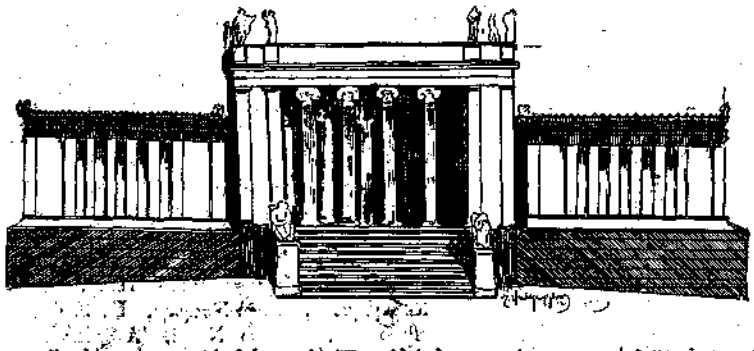

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Μετὰ χαρᾶς ἀγγέλλω εἰς ὅλα μου τὰ ἀνήψια ὅτι εἰς τοὺς τακτικοὺς συντάκτας τοῦ «Παιδικοῦ Ἀστέρος» προσετέθη καὶ ἕνας νέος μεγάλος καὶ τρανὸς Καθηγητής, φυσικός, ὁ ὁποῖος θὰ γράφῃ πολὺ συχνὰ ἄρθρα ἀναγόμενα εἰς τὴν εἰδικότητά του πολὺ περίεργα.

Μεταξὺ τῶν ἄλλων παραδείγματος χάριν θὰ σᾶς μάθῃ νὰ.... μετρᾶτε τὰς ἀποστάσεις ἀπὸ τῆς Γῆς, τοῦ Ἡλίου, τῆς Σελήνης, τῶν ἀστέρων! νὰ εὑρίσκετε τὸ μέγεθός των! καὶ— θὰ τὸ πιστέψητε; — νὰ τὰ ζυγίζετε!!!

Ὁ καθηγητὴς αὐτὸς σᾶς ἔχει γράψει ἤδη, ὡς συνεργάτης, μερικὰ πράγματα π. χ. *περὶ τοῦ Ἀσυρμάτου* (σελ. 12), τὸ *Παιχνίδι σας* (σελ. 36) κ.τ.λ., χωρὶς ὑπογραφήν, εἰς τὸ ἑξῆς ὅμως θὰ ἔχῃ τὸ ψευδώνυμον "Ἄλφα.

Παρακαλῶ τὰ ἀνήψια μου Κ. Λιανὸν καὶ Εὐάγ. Φουριέζον, Πειραιῶς, νὰ μοῦ γράψουν εἰς ἓν δελτάριον τὴν ὁδὸν καὶ τὸν ἀριθμὸν τῆς κατοικίας των διὰ νὰ τοὺς στείλω τὰ κέρδη των. Ἐπίσης τὸν Εὐθ. Στάθην πρὸς τὸν ὁποῖον ἐπιθυμεῖ νὰ σχετισθῇ συνδρομητὴς τοῦ «Παιδ. Ἀστέρος» τοῦ ἐξωτερικοῦ.

Ξενητεμένο Ἑλληνόπουλο, γράψατε Δεινοκράτους 2ᾶ Ἀθήνας. Διὰ νέους Διαγωνισμοὺς μᾶς ἐμποδίζει ὁ μικρὸς χῶρος μέχρι τοῦ νέου ἔτους, ἐν τούτοις θὰ κάμωμεν κάποιαν τροποποίησιν πρὸς αὔξησιν τοῦ χώρου ἀπὸ τώρα καὶ πιστεύω νὰ δυνηθῶμεν γρήγορα νὰ ἀναγγείλωμεν προκήρυξιν νέου Διαγωνισμοῦ.

Ὅσα ἀνήψια μου θὰ ἀλλάξουν διαμονὴν μετὰ τὰς ἐξετάσεις, πρέπει νὰ μοῦ γράψουν τὴν νέαν των κατοικίαν, ἵνα τοὺς στέλλω ἐκεῖ τὸ φύλλον μέχρι 1 Σεπτεμβρίου. Ὅσα δὲ δὲν εἶναι συνδρομηταί, νὰ ἐγγραφοῦν διὰ μίαν τιμηνίαν τοὐλάχιστον, διότι πιθανὸν εἰς τὸ χωρίον των νὰ μὴ εὑρίσκουν νὰ ἀγοράζουν «Παιδικὸν Ἀστέρα» καὶ τότε πῶς θὰ περάσουν τοὺς μῆνας τῶν διακοπῶν χωρὶς αὐτόν.

Εὐχαριστῶ πολὺ διὰ τὸ ἐνδιαφέρον ὅπου δεικνύετε νὰ ἐγγράψῃς συνδρομητὰς ἀγαπητέ μου Κωνστ. Γρηγορίου. Ἀξίζει ὁ «Παιδικὸς Ἀστὴρ» καὶ πρέπει ὅλα τὰ ἀνήψια μου νὰ φροντίζητε νὰ κάμητε ἀπὸ δύο-τρεῖς συνδρομητὰς τὸ καθένα. Ἔλαβον τὴν συνδρομήν σου καθὼς καὶ τὴν συνδρομὴν τοῦ φίλου σου Βενέτη, σᾶς ἔστειλα δὲ τὰ φύλλα καὶ τὸ τιμολόγιον τοῦ βιβλιοπωλείου τοῦ κ. Δημητράκου. Τὰ ψευδώνυμά σας ἐνεκρίθησαν ὡς βλέπετε. Οἱ συνδρομηταί μας δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὁρισθοῦν, διότι ἔχομεν ἀντιπροσωπείας εἰς τὰς ὁποίας στέλλομεν 50-100 φύλλα, τὰ ὁποῖα δὲν ἠξεύρομεν ἀκόμη ἂν διατίθενται. Ἡ «Βιβλιοθήκη τῆς Τσέπης» ἐπρόκειτο νὰ ἐκδοθῇ ἀπὸ κάποιον, ἀλλὰ δὲν θὰ ἐκδοθῇ. Κόμματα, δὲν ἀπεφασίσαμεν ἀκόμη νὰ κάμωμεν, ὅπως εἰς τὴν «Διάπλασιν τῶν Παίδων», ἂν βραδύτερον τὸ εὕρωμεν χρήσιμον δυνατὸν νὰ τὸ κάμωμεν. Τὴν διεύθυνσιν τοῦ Εὐθ. Στάθη δὲν γνωρίζω, διότι εἶναι ἀγοραστής, τοῦ γράφω ὡς βλέπετε νὰ μοῦ τὴν γνωρίσῃ.

Ἔλαβες τὸ γράμμα μου, μικρέ μου Ν. Πετροῦτσε;

Τὸ φύλλον τῆς 15 Μαΐου τὸ ἔχασε τὸ ταχυδρομεῖον, σοῦ τὸ ἐστείλαμε δὲ πάλιν ἀμέσως μόλις ἔγραψες Κ. Μπαφίτη, τὸ ἐλάβετε;

Ἐγκρίνονται διὰ τὴν Σελίδα Συνεργασίας: Καθησυχαστικόν, Φλογέρα, Πληρωμένο κρασί, Καλησπέρα φεγγαράκι, τὸ Ἀμάραντο, *Στεφ Βασιλοπούλου* (γυμνασιόπαιδος)· Εὐφυὴς ἀπάντησις, *Βασιλ. Βασιλοπούλου*· Λόγια τῶν παιδιῶν, *Διονυσ. Βασιλοπούλου*· τὰ Δύο δῶρα, *Σοφίας Βασιλοπούλου* (φοιτητρίας)· ὁ Γιατρὸς τῆς κοιλιᾶς, *Ν. Παϊκου*· ἡ Ἀνατολή, Κεραυνός, Εὐτυχία καὶ δυστυχία, Τιμωρία κακοῦ, Λόγια τῶν παιδιῶν, *Ν. Σακελλαρίου*· Μάθημα τοῦ Λῆ, Λόγια τῶν παιδιῶν, *Φρ. Παϊκου*· ὁ Ξένος περιηγητής, *Π. Σταθᾶ*· Εὔθυμος κόσμος, *Μεγ. Ναπολέοντος*· Ἀνέκδοτον, *Ἠλ. Πέρρου*· Λόγια τῶν παιδιῶν, *Πέτρ. Βενετσανάκου*· Λόγια τῶν παιδιῶν, *Νεάρ. Μαρτάκου*· Φίλεργος κόρη (ποίημα), *Α. Τσαούτου*· τὸ Κρῖνον τῆς ὀμμουδιᾶς (ποίημα), *Πέτρ. Λουκάκου*· Παπᾶς καὶ χόντζας, *Ξενητεμένου Ἑλληνόπουλου.*

Ἀπορρίπτονται: ἡ Θάλασσα, μέτριον· Γιατί, ὡς ἀκοτάλληλον διὰ τὸν «Παιδικὸν Ἀστέρα»· Αἰτία καὶ ἀποτέλεσμα, Ξενητιά, Διὰ τὴν Κρήτην (ποίημα), μέτρια· Ὑπομονὴ Σωκράτους, ὡς κοινότατον· Κατὰ τὸν πατέρα καὶ ὁ υἱός, ἔξυπνον ἀλλὰ τοὺς γονεῖς πρέπει πάντοτε νὰ τοὺς ἐπαινῶμεν.

Ἐγκρίνονται τὰ ψευδώνυμα: Μαρμαρωμένος Βασιλιᾶς (Κ. Γ.), Δωδωναῖος Ζεὺς (Α. Β.), Ροδοδάκτυλος Ἠὼς (Π. Χ.), Μέγας Ναπολέων (Δ. Χρ.). Σᾶς ἀσπάζομαι ἡ *θεία σας* **Καλή.**

παδαμάκης, Ν. Γεωργιλᾶς. **Καλαμῶν:** Γ. Π. Μπακίδης. **Κάμπου (Ἀβίας):** Γ. Μητσέας, Σωτ. Χαϊδεμένος. **Δεστόμου:** Κ. Κοντόπουλος, **Δηξουρίου:** Παρασκευὴ Κουλουμπῆ. **Ζαγαζίκ:** Ξενητευμένο Ἑλληνόπουλο, Β. Καραπατῆς. **Γυθείου:** Παῦλος Χαρτοκόλλης, Μαγεύουσα Φλογέρα. **Λεβαδείας:** Ζ. Παπαζαχαρίου. **Τριπόλεως:** Πέτρος Βενετσανᾶκος. **Ν. Φαλήρου:** Χρ. Ζαχαριάδης. **Ἀρεοπόλεως:** Νέαρ. Μαρτᾶκος, Ἀντ. Τσαοῦτος, Πέτρ. Λουκᾶκος, Φ. Πετροπουλᾶκος, Δ. Δαυλᾶκος, Κ. Ξιφαρᾶς, Παῦλος Κοζομπόλης, Μαυροειδὴς Στεφανᾶκος.

Ἐκ τούτων ἐκέρδισαν διὰ κλήρου οἱ: **Κ. Λιανὸς** *(τρίμηνον συνδρομὴν «Παιδικοῦ Ἀστέρος»)·* **Δ. Δαυλᾶκος** *(ἓν τεῦχος τοῦ «Καλλιτέχνου»).*

ΤΗΝ ΜΙΑΝ ΜΟΝΟΝ ΛΥΣΙΝ ΕΣΤΕΙΛΑΝ ΟΙ Ἀθηνῶν: Χ. Ἀραπαντζῆς, Στμ. Μπουντούρης. **Πειραιῶς:** Εὐάγ Φουριέζος.

Ἐκ τούτων ἐκέρδισε διὰ κλήρου ὁ: **Εὐάγ. Φουριέζος** *(ἕνα Ἀμερικανικὸν κονδυλοφόρον).*

2291.—ΤΥΠΟΙΣ "ΑΥΓΗΣ ΑΘΗΝΩΝ, ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΥ